
Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 6 november 2007 over **duurzame energieproductie**.

De heer **Jansen** (SP): Voorzitter. Ik dien de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat artikel 63 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie (SDE) de mogelijkheid opent om rapportageverplichtingen op te leggen inzake de duurzaamheid van ingezette biomassa, maar geen expliciete eisen stelt aan de duurzaamheid van de ingezette biomassa;

van mening dat slechts biomassa die aantoonbaar voldoet aan duurzaamheidscriteria in aanmerking zou mogen komen voor een bijdrage in het kader van de SDE;

verzoekt de regering, bij de uitwerking van het Besluit stimulering duurzame energieproductie dit uitgangspunt expliciet te verankeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Jansen, Duyvendak, Hessels en Zijlstra. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 4 (31239).

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. Ik dien de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Stimuleringsregeling duurzame energieproductie zich voornamelijk richt op subsidies voor bestaande technieken;

overwegende dat dergelijke gebruikssubsidies over het algemeen remmend werken op de (door)ontwikkeling van innovatieve vormen van energieopwekking en dus vooral ten goede komen aan kortetermijndoelstellingen;

overwegende dat voor de langere termijn gewenst is dat vooral de innovatie van duurzame energievormen wordt gestimuleerd;

constaterende dat het kabinet heeft besloten om

bovenop de reeds begrote middelen nog eens 2,2 mld. aan vrijvallende MEP-gelden in de Stimuleringsregeling duurzame energieproductie te steken en daarmee ook dit bedrag voornamelijk in te zetten voor gebruikssubsidies en niet voor innovatiestimulering;

verzoekt de regering, zich niet langer te richten op gebruikssubsidies en kortetermijndoelstellingen en daarom de Stimuleringsregeling duurzame energieproductie niet in werking te laten treden, totdat de (door)ontwikkeling van innovatieve vormen van energieopwekking is gegarandeerd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Zijlstra. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 5 (31239).

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Minister **Van der Hoeven**: Voorzitter. In de motie van de heer Jansen wordt verzocht om bij de uitwerking van het Besluit stimulering duurzame energieproductie het uitgangspunt expliciet te verankeren dat alleen biomassa die aantoonbaar voldoet aan duurzaamheidscriteria in aanmerking zou mogen komen voor een bijdrage in het kader van de SDE. Wij hebben hierover in het algemeen overleg ook gesproken. Natuurlijk sta ik erachter dat expliciet duurzaamheidseisen worden gesteld, dat is logisch. Ik heb echter ook aangegeven waarom dit om praktische redenen nu nog niet kan: wij voldoen nog niet aan de vereisten van meetbaarheid en verifieerbaarheid. Voor die verifieerbaarheid is het nodig dat er in de praktijk functionerende certificeringssystemen zijn. Die heb ik niet. Voor het stellen van een minimum CO₂-eis is het van belang dat het berekeningsinstrument eerst wordt geïntroduceerd en dat het ook robuust genoeg is om sturing te kunnen geven. Ook die situatie is nog niet aan de orde. Wij beginnen met de introductie van een rapportageverplichting voor bio-energie in de SDE. Daarmee moet men inzichtelijk maken welke biomassa men gebruikt, wat de herkomst is en bij benadering hoe veel CO₂ wordt gereduceerd in de keten. Wanneer er alleen subsidie voor biomassa met certificaten mag worden gegeven, is het heel simpel. Dan krijgen wij geen SDE-subsidie voor biomassa.

Als uw Kamer dat wil, moet u zich wel realiseren wat u doet. U haalt daarmee een belangrijk element weg om de doelstellingen van dit kabinet in 2020 te behalen. Dan kan men het minister Cramer en mij niet kwalijk nemen wanneer wij straks moeten zeggen dat de Kamer een instrument weghaalt om die doelstellingen te behalen en dat dat op die manier niet zal lukken. Om die reden ontraad ik de aanneming van deze motie. Wanneer de Kamer mij als opdracht zou meegeven om te zien hoe wij zo snel mogelijk tot een functionerend certificeringssysteem kunnen komen, kan ik daar iets mee samen met minister Cramer, al kan ik niet garanderen dat ik dat op heel korte termijn zal hebben. De heer Jansen sluit nu doelbewust een weg af waar het gaat om duurzaamheid, door namelijk de mogelijkheid om biomassa te gebruiken af te sluiten. Dat gebeurt niet alleen voor nu maar voor een aantal jaren. Op dit moment is certificering niet

Van der Hoeven

mogelijk, want die is er niet. Wij hebben de rapportageverplichting, dat was het beginpunt.

De heer Zijlstra heeft in zijn motie verzocht, de SDE te stoppen en het geld te besteden aan energie-innovatie. Dat kennen wij van de heer Zijlstra, dit is niet de eerste keer dat hij dit zegt. Ik ga dat echter niet doen. Ik zie ook echt niet de noodzaak van deze motie. Wij hebben SDE nodig om kortetermijnresultaten te boeken, hoewel de heer Zijlstra het door de ondertekening van de andere motie steeds moeilijker maakt om die kortetermijnresultaten te behalen. Op de langere termijn is inderdaad innovatie van belang. Daarbij speelt SDE ook een belangrijke rol, vooral om de laatste stap in de innovatieketen te kunnen ondersteunen om het gebruik van de technologie volwassener te maken zodat die kan concurreren met de fossiele opties in de markt. Binnen SDE ondersteunen wij de verschillende technologieën die in de laatste fase zitten. Sommige staan aan het begin, zoals Zon-PV en wind op zee, terwijl andere, zoals wind op land, bijna marktrijp zijn. Daarom verduubelen wij ook de beschikbare middelen voor innovatie. Ik meen dat het heel verstandig is dat wij naast de lopende budgetten voor energie-innovatie ook via transitie hiervoor extra geld inzetten. Men kan zich voorstellen dat ik, gelet op deze inbreng, ook de aanneming van deze motie ontraad.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Wij stemmen volgende week dinsdag over de ingediende moties.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Mijnbouwwet in verband met nieuwe regels omtrent deelneming in de opsporing en winning van koolwaterstoffen door een daartoe aangewezen vennootschap en omtrent andere taken en activiteiten van die vennootschap (31090).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Atsma** (CDA): Voorzitter. Het gaat niet over het onderdeel energiebeheer Nederland, maar vooral over de mergelgroeven in Zuid-Limburg, een regio die de minister naar ik aanneem beter kent dan de meeste collega's in de zaal. Daardoor zal zij waarschijnlijk snel duidelijkheid kunnen geven in haar reactie.

Ik zeg eerst iets over de verantwoordelijkheidsvraag als het gaat om onvoorziene calamiteiten en monitoring. De provincie krijgt een belangrijke rol bij het ondernemen van activiteiten in groeven, bijvoorbeeld kerstmarkten. Die rol ligt ook dicht bij de provincie dan bij het Rijk. Dat is volstrekt helder. Daar is mijn fractie het ook mee eens. Vervolgens wordt gesproken over het toezicht, maar dan rijzen bij ons vragen. Is het volstrekt helder wie waarvoor verantwoordelijk is op het moment dat zich calamiteiten voordoen? Stel dat zich bewegingen in de ondergrond voordoen, met mogelijke effecten op de bebouwing boven de groeven. Wie is dan verantwoordelijk voor de monitoring? Wie is verantwoordelijk op het moment dat zich een verschuiving voordoet, een

beweging in de ondergrond, met alle consequenties van dien? Is dat straks de provincie of blijft het Rijk direct verantwoordelijk, ook gelet op wat er in het verleden is gebeurd en de discussie in de Kamer met de voorvoorgere minister van Economische Zaken, mevrouw Jorritsma?

In het stuk wordt voorts niet echt ingegaan op de kritiek van vrijwilligersorganisaties. In het algemeen beheren deze een groot aantal groeven. Op basis van de wetswijziging hebben zij een belangrijke verantwoordelijkheid. De vrijwilligersorganisaties, verenigd in de Stichting Ir. D.C. van Schaik, vinden echter dat de wetgever onderscheid moet maken tussen intensief en extensief gebruik van de groeven. Neem het voorbeeld van de jaarlijkse vleermuizen telling. Dat betreft een zeer extensief gebruik en is niet onbelangrijk. De vrijwilligersorganisaties stellen dat, als dit plan doorgaat, hun rol buitengewoon ingewikkeld wordt en vragen zich af of zij hun verantwoordelijkheid nog wel kunnen nemen en of, als zij dat niet meer doen, dat niet zal leiden tot de formele sluiting van veel groeven. Voorts vragen zij zich af of een en ander niet zal leiden tot veel illegaal bezoek, met alle negatieve consequenties van dien.

De heer **Jansen** (SP): Mevrouw de voorzitter. Energie Beheer Nederland is een overheids-bv die namens de Nederlandse Staat participeert in de opsporing en winning van koolwaterstoffen. Daarnaast heeft EBN ook enkele andere publieke taken, maar de participatie is verreweg de belangrijkste, al is het maar vanwege de centen. De omzet van EBN ligt in dezelfde orde van grootte als die van een modaal ministerie.

Daarmee kom ik op het eerste punt van de SP-fractie. Bij zo'n financieel belangrijke participatie hoort de volksvertegenwoordiging actief en voor een deel ook proactief op de hoogte te worden gehouden van belangrijke ontwikkelingen. Dat gebeurt op dit moment niet. De Kamer wordt jaarlijks achteraf geïnformeerd over de gang van zaken bij EBN via het jaarverslag over het beheer van staatsdeelnemingen. In het verslag over 2006 zijn maar liefst negen regels tekst besteed aan deze bv, die de Staat in dat jaar 5,3 mld. in het laatje bracht. Ook wordt de Kamer niet proactief geïnformeerd over voorgenomen statutenwijzigingen.

De minister stelde in het schriftelijke antwoord op onze inbreng dat de Kamer de minister te allen tijde kan aanspreken op de ministeriële verantwoordelijkheid voor EBN en de wijze waarop EBN de aan EBN opgedragen publieke taken uitvoert. Natuurlijk kunnen wij ook zelf het jaarverslag van EBN downloaden van de website, maar de SP-fractie vindt het wel een bijzonder magere invulling van de informatieplicht van de regering. Bovendien loopt de Kamer daarmee voortdurend achter de feiten aan. Lees ik goed in het antwoord van de minister dat zij vindt dat wij haar op de niet-publieke taken van EBN, ook al zijn die ondergeschikt, helemaal niet kunnen aanspreken?

Wij hebben ook geïnformeerd naar de criteria op basis waarvan nieuwe directieleden en leden van de raad van commissarissen worden benoemd. De criteria waren buitengewoon vaag en ook onvolledig. Zo hoeft kennis op het gebied van milieu en maatschappelijk verantwoord ondernemen wat de minister betreft klaarblijkelijk niet aanwezig te zijn bij de directie en commissarissen.